

Overleg Cultureel-Erfgoed

Sigrid Bosmans en Jan De Maeyer, OCE

Het Overleg Cultureel-Erfgoed, kortweg OCE, is sinds vorig jaar de nieuwe belangenbehartiger voor de cultureel-erfgoedsector. Als spreekbuis die opkomt voor de gemeenschappelijke belangen in de sector, verenigt ze ook voor het eerst alle deelsectoren, culturele archiefinstellingen, musea, erfgoedbibliotheken, expertisecentra cultureel erfgoed, organisaties volkscultuur, erfgoedcellen en coördinatie lokaal cultureel-erfgoedbeleid, in een zelfde overlegplatform.

Wat is de ontstaansgeschiedenis van OCE?

OCE gaat al een hele tijd terug. Het Cultureel Erfgoedoverleg (CEO) was de voorganger, toen zijn al verschillende deelsectoren binnen het cultureel-erfgoedveld samen gaan zitten om overleg mogelijk te maken binnen het erfgoedverhaal. Het CEO was een open platform dat langzamerhand meer vorm kreeg door na te denken hoe de sector zich kon profileren om de gemeenschappelijke noden aan te pakken.

De weg naar OCE is vervolgens een lang traject geweest waar ook veel discussies aan vooraf zijn gegaan. Het culturele erfgoedveld bestaat uit verschillende deelsectoren en dat maakt het niet eenvoudig. Binnen de museale sector bestond er bijvoorbeeld al langer een traditie van onderling overleg maar in de erfgoedsector botsten we steeds op de factor van onzekerheid. Heel de sector erkende wel het belang van gemeenschappelijke standpunten maar vooraleer we zo ver waren moesten we als platform eerst alle individuele belangen van de deelsectoren 'overwinnen'. Aanvankelijk was dit geen evidentie. Maar stapsgewijs voelde iedereen binnen het CEO dat we met één stem moesten spreken. Want wat belangrijk is voor het erfgoed, en bij uitbreiding het hele erfgoedveld, moet voorop staan. Nu moeten we als OCE in dialoog leren groeien naar één stem.

En we zullen onze plaats moeten veroveren. Ondanks dat die in het decreet is voorzien. Door het CEO en de contacten die er waren met de Commissie Cultuur is op een gegeven moment het amendement voor een belangenbehartiger cultureel-erfgoed voorgelegd aan

en gestemd door alle fracties. Zo is de belangenbehartiger in het bestaande decreet geraakt. We dienden vervolgens onze aanvraag in maar die werd niet weerhouden. Dus is OCE een niet-gesubsidieerde organisatie. Desondanks is er ons wel gezegd geweest "dat we ons toch erkend moeten voelen". En als we ons aandienen met een standpunt, nodigt men ons ook uit voor een gesprek. We worden als dusdanig 'erkend'.

Hoe profileert OCE zich als nieuwe belangenbehartiger?

We hebben het gevoel dat OCE op het juiste moment is ontstaan en dat we nu heel onmisbaar zijn. We voelen ons dus niet enkel erkend maar ook uitgedaagd. Het nieuwe Cultureel-erfgoeddecreet wordt momenteel gelanceerd in de politieke discussie. Nu woensdag (8 juni, nvdr.) zijn we als belangenbehartiger samen met de VVBAD en ICOM uitgenodigd voor een gesprek. Diezelfde dag worden ook de afzonderlijke deelsectoren gehoord. In juli wordt het nieuwe decreet voor de eerste keer voorgesteld aan de Vlaamse regering. En daarna krijgen we maanden van nabesprekingen en herformuleringen. Het decreet wordt vervolgens nogmaals voorgelegd aan het Vlaams Parlement en de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) om dan eind 2016 te landen met de stemming. De uitvoeringsbesluiten volgen dan in het voorjaar van 2017.

Hoe we uit het nieuwe decreet zullen komen, zal bepalend zijn. Het is een uitdaging om de sterktes van de erfgoedsector te mobiliseren en ze in te zetten voor het erfgoed. Dat is eveneens ook dé uitdaging voor het decreet: de

Om de vinger aan de pols te houden wil OCE regelmatig een sectormoment organiseren. Door open vergaderingen wil OCE een dialoog met de volledige cultureel-erfgoedsector garanderen. Iedereen is dus welkom. Meld je op voorhand aan op de website, dan ontvang je een uitnodiging voor het volgende geplande overlegmoment.

Voor meer informatie:
<http://www.overlegcultureelerfgoed.be>

sterktes die er zijn ten volle meenemen. Het is een moeilijke periode die we nu tegemoet gaan want het gevaar is niet denkbeeldig dat we tegen elkaar uitgespeeld worden. Als dat gebeurt dan staat het erfgoed niet langer centraal want dan wordt het een gevecht van instellingen en deelsectoren. Dit is dus onze lakmoesproef: we worden getest op onze samenhang, op ons vermogen om met één stem te spreken. Als we er maand na maand steeds weer staan met een gemeenschappelijk standpunt dan zal je in 2018 niet meer om OCE heen kunnen.

Hoe zien jullie OCE de eerstkomende jaren evolueren?

We willen onze rol als belangenbehartiger ten volle opnemen maar we merken nu al dat dit als vrijwilligersorganisatie niet gemakkelijk is om waar te maken. Bij elk overlegmoment komt heel veel voorbereidend werk kijken, je moet immers rekening houden met de verschillende stemmen die er klinken. Vaak zijn het ook piekmomenten, nu met het decreet is het zeker volle vaart vooruit. Maar tegelijkertijd is het in de eigen instelling ook heel druk want ook daar voel je de impact van de veranderingen. Je moet dus je dagelijkse engagementen staken en de eigen sector even achter je kunnen laten. Nu draait alles nog op het vrijwilligerswerk van onze raad van bestuur maar we zouden graag iemand deeltijds inschakelen voor OCE. Hoe we dit mogelijk kunnen maken, zijn we momenteel aan het bespreken. Maar hoe kunnen we die persoon zo efficiënt mogelijk inzetten? Werven we iemand aan of kiezen we voor iemand die elders werkt en die door de eigen organisatie voor OCE vrijgesteld wordt?

Welke ontwikkelingen trekken eveneens jullie aandacht?

De gelijkwaardigheid tussen de (deel)

sectoren houdt ons sterk bezig, net als de kansen die immaterieel erfgoed moet krijgen. Inzake topstukkenbehandeling, opleiding en vorming en in de verbinding tussen het bovenlokale en lokale willen we alle accenten graag bewaken.

Maar het decreet is op dit moment het meest ingrijpende. De sector wordt bij wijze van spreke in de lucht gegooid. En men verwacht dat die sector zichzelf snel terug reorganiseert want we moeten "elkaar vinden en leren clusters en verbindingen te maken". Allemaal goed en wel maar daar moet je ook ruimte voor krijgen. Nu wordt er enkel een enorme snelheid ontwikkeld en de sector moet maar meekunnen. Als men niet oppast, krijgen we een peloton dat in twee is gebroken, met het grote gevaar dat er een aantal buiten tijd aankomen. Op termijn wil men blijkbaar naar een eenheidsdecreet: één cultuurdecreet. We hebben de indruk dat er daarom een enorme versnelling is ingezet.

Hoe kijken jullie naar de ambitie van één cultuurdecreet?

Op zich is het goed dat er een dynamiek wordt ontwikkeld. Maar die dynamiek moet haalbaar zijn voor het hele peloton. Ook financieel. We hebben nog geen enkel uitzicht op een financiële dynamiek die daaraan gekoppeld zouden worden. De erfgoedsector is een beetje een achtergestelde sector en we vragen dan ook al jaren naar een financiële inhaalbeweging. Als die er al zou komen dan wordt er blijkbaar gerekend op de andere Vlaamse beleidsdomeinen zoals welzijn en onderwijs. De vooropgestelde dynamiek rekt dus op solidariteit binnen de hele Vlaamse regering. Dat is wel zeer ambitieus. We pleiten dus voor gematigdheid. En respect voor de geledingen: lokaal, regionaal en bovenlokaal. ■■

“ALS WE ER MAAND NA MAAND STEEDS WEER STAAN MET EEN GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT DAN ZAL JE IN 2018 NIET MEER OM ONS HEEN KUNNEN.